

Žaloba kupitele na prodatele auta o zrušení kupní smlouvy byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce se domáhá žalobou zrušení kupní smlouvy jednak pro zkrácení nad polovici ceny, jednak z důvodu správy pro neodstranitelné vady auta. Prvý soud zjistil, že auto po uzavření koupě bylo žalobci odevzdáno, že si žalovaný vyhradil k autu vlastnictví až do jeho úplného zaplacení, že auto, jehož kupní cena dosud není úplně zaplacená, bylo pak soudně zabaveno vymáhajícím věřitelem Františkem M-em, že žalobce byl při zabavení přítomen, a že se při něm nezmínil o vlastnických nárocích žalovaného, kdežto jako vlastníka druhého zabaveného auta uvedl Ondřeje B-a, že žalovanému neoznámil zabavení sporného auta, takže žalovaný nemohl uplatnit své vlastnické nároku k autu a že auto bylo pak dne 28. března 1930 exekučně prodáno. Tato zjištění prvního soudu nebyla dovolatelem v jeho odvolání napadena a jest proto z nich vycházeti. Zrušení kupní smlouvy i z důvodu správy pro neodstranitelné podstatné vady po rozumu § 932 obč. zák., i z důvodu pro zkrácení nad polovici ceny podle § 934 obč. zák., kteréžto zákonné ustanovení však nemůže tu přijíti k platnosti vzhledem k ustanovení čl. 286 obch. zák., má v zápětí obnovení dřívějšího stavu. Jde-li tedy o koupi auta, mělo by zrušení kupní smlouvy v zápětí, že by žalobce byl povinen vrátiti žalovanému koupené auto. Ježto však sporné auto bylo prodáno v exekuční dražbě, zanikla tím pro žalobce možnost, by žalovanému vrátil prodané auto. Že by mu bylo možno auto si snad zaopatřiti a tak dostáti závazku, který by mělo zrušení smlouvy v zápětí, žalobce ani netvrdil, tím méně prokázal. Náhodu, která by sprostovala žalobce z povinnosti ke vrácení auta v případě zrušení smlouvy, nelze v exekuční dražbě spatřovati, ježto žalobce sám svým chováním zavinil, že k exekuční dražbě došlo, tím, že nevyrozuměl žalovaného o zabavení auta, by žalovaný své vlastnické nároky k autu mohl uplatnit (§ 1311 obč. zák.). Ježto se tudíž žalobce vlastním zaviněním zbavil možnosti vrátiti žalovanému sporné auto, pozbyl i oprávnění k uplatňování nároku na zrušení smlouvy ze správy podle § 932 obč. zák. a nepřislušel by mu nárok ten ani z důvodu § 934 obč. zák. ani, kdyby ustanovení čl. 286 obch. zák. nepřicházelo k platnosti. Byla proto právem zamítnuta žaloba již z tohoto důvodu.

Čís. 11967.

Vystupovala-li jako žalobce výslovně pozůstalost, nikoliv dědic svým jménem, bylo jí, nebylo-li tu dědické přihlášky, ustanoviti opatrovníka. Tuto vadu nedostatku zastoupení lze odstraniti (§ 6 c. ř. s.), třebaž byl žalobní nárok již přenechán věřiteli pozůstalosti na místě placení.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, R II 371/32.)

Žalobu pozůstalosti po Františce V-ové, zastoupené Jindřichem V-em, proti Antonínu V-ovi o vrácení splátek 1200 Kč na kupní cenu za šicí stroj procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Přezkoumav spisy seznal odvolací soud, že napadený rozsudek i s předchozím řízením jsou zmatečné, poněvadž žalující pozůstalost, jež není procesně způsobilá, nebyla v řízení na soudu první stolice zastoupena (§§ 471 čís. 7 a 477 čís. 5 c. ř. s.). Pozůstalost po Františce V-ové byla projednávána u okresního soudu v B. pod D 158/31, zůstavitelka poslední pořízení neučinila a jediným dědicem ze zákona byl zůstavitelčin manžel Jindřich V. Podle jeho mimopřísežného seznání zůstal po manželce jen nárok na vrácení splátek 1.200 Kč za šicí stroj proti Antonínu V-ovi, kdežto dluhy, pohřební útraty, jež pozůstalý manžel zaplatil, činily 1.552 Kč, takže pozůstalost byla předložena a byla odevzdána pozůstalému manželu Jindřichu V-ovi, jenž dne 7. srpna 1931 prohlásil, že se k dědictví nepřihlašuje, na místo placení usnesením ze dne 18. srpna 1931. Podle § 547 obč. zák. představuje pozůstalost dědic, který dědictví přijal, k dědictví se přihlásil. Dokud se dědic k pozůstalosti nepřihlásil, mohla by býti zastupována jen opatrovníkem, jsouc sama procesně nezpůsobilá. V souzeném případě jediný dědic ze zákona, pozůstalý manžel Jindřich V. prohlásil, že se k dědictví nepřihlašuje, a přes to žalující pozůstalost ve sporu jako dědic zastupoval. Jako věřitel pozůstalosti, jemuž byla pohledávka pozůstalosti 1.200 Kč proti žalovanému ponechána na místo placení, není zákonným zástupcem ani representantem pozůstalosti. Nebyla tedy procesně nezpůsobilá pozůstalost v řízení vůbec zastoupena, čehož musí soud dbáti z úřadu v každém období sporu, a byly proto napadený rozsudek i s předchozím řízením zrušeny pro zmatečnost ve smyslu § 477 čís. 5 c. ř. s. podle §§ 471 čís. 7, 473 odst. 1 a 477 čís. 5 c. ř. s. v předběžném řízení v neveřejném zasedání usnesením, a ježto uplatňovaný nárok byl již přenechán věřiteli pozůstalosti na místo placení a vadu nedostatku zastoupení nelze tedy již odstraniti podle § 6 c. ř. s., byla žaloba odmítnuta.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, doplně řízení, znova rozhodl.

Důvody:

Není sice správný názor stěžovatelův, že šlo o formální vadu. Neboť jako žalující strana vystupovala výslovně pozůstalost, nikoliv dědic svým jménem. Proto právem uznal odvolací soud, že pozůstalost jako osoba procesně nezpůsobilá měla býti zastoupena a to, poněvadž nebylo tu dědické přihlášky, zřízeným opatrovníkem. Přisvědčiti jest však stěžovateli, že odvolací soud neměl prohlásiti již řízení a rozsudek za zmatečný. Názor odvolacího soudu, že vada nedostatku zastoupení nemohla býti odstraněna podle § 6 c. s. ř., poněvadž uplatňovaný nárok byl již přenechán věřiteli pozůstalosti na místě placení, nelze sdíleti. Neboť to přicházelo by snad v úvahu pro posouzení věci samé, nevadilo však tomu, by pozůstalost ne zahájila spor a nebyla v něm podle zákona řádně zastoupena. Podle § 477 čís. 5 c. s. ř. jest rozsudek a řízení, stížené

zmatečnosti, zrušiti, pokud vedení sporu nebylo dodatečně řádně schváleno. Měl tedy odvolací soud naříditi prvnímu soudu, by postupoval podle § 6 druhý odstavec c. s. ř. a vyslechl opatrovníka, po případě ustanoveného, o tom, zda dosavadní řízení schvaluje čili nic. Teprve podle výsledku tohoto opatření měl učiniti rozhodnutí. Poněvadž se tak nestalo, bylo uznati, jak ve výroku uvedeno.

Čís. 11968.

Novou úpravou (vzhledem k platovému zákonu ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n.) služebního platu sekundárních lékařů země moravské byly odměněny jednotně, úhrnkově veškeré jejich služební úkony, počínajíc od 1. ledna 1926, tedy i práce přes osmihodinovou služební dobu ve smyslu zákona ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. a byla proto při stanovení nových služebních požitků právem odpočítána naturální odměna za tyto práce.

(Rozh. ze dne 7. října 1932, Rv II 35/31.)

Žalobce byl k své žádosti jmenován dekretem moravského zemského výboru ze dne 5. prosince 1925 sekundárním lékařem Moravské zemské nemocnice s renumerací odpovídající platu I. stupně X. hodnostní třídy svobodných státních úředníků s nárokem na ubytování a stravu za vícepráce. Žalobu, již se domáhal na žalované zemi Moravské zaplacení 6.480 Kč, odůvodňoval žalobce takto: Na základě dekretu ze dne 5. prosince 1925 nastoupil místo sekundárního lékaře v nemocnici a v ústavech žalované země, setrval v tomto služebním poměru až do 31. prosince 1927 a konal po celou dobu 2 let kromě řádné osmihodinové služby i vícepráce nad osmihodinovou dobu stanovenou zákonem čís. 91/1918 a prov. nařízením čís. 11/1919. Za tyto vícepráce patřila mu zvláštní odměna ubytování a stravy. Služební poměr žalobcův byl soukromoprávní. Moravský zemský výbor ve schůzi ze dne 2. prosince 1927 usnesl se podle §§ 210 a 212 zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. a podle vládního nařízení ze dne 7. března 1927, čís. 21 sb. z. a n. na úpravě služebních a platových poměrů sekundárních lékařů v ústavech žalované země se zpětnou platností ode dne 1. ledna 1926, takže žalobce měl dostati dopláceny služební požitky za dobu dvou let, t. j. od 1. ledna 1926 až do 31. prosince 1927. Podle § 15 úpravy příslušela mu se zpětnou platností od 1. ledna 1926 až do 31. prosince 1927 jako služební odměna o 8.632 Kč 80 h vyšší než byla ujednána při nastoupení místa podle dekretu ze dne 5. prosince 1925, nečítajíc v to zvláštní ujednanou odměnu za vícepráce, pozůstávající v ubytování a ve stravě. Tato úprava neobsahuje ani v § 15, ani jinde, že v nových platech jest obsažena též zvláštní odměna za konané nebo již vykonané vícepráce nad osmihodinovou pracovní dobu. Podle § 36 nastupuje nově upravený plat na místo všech odměn a dosud poskytované stravy, neustanovuje se však, že nastupuje také za práci přes čas za dosud poskytovanou stravu; podle § 15 pravidel jest nově upravený plat skutečnou odměnou za řádnou službu, nikoli za mimořádnou službu přes čas.